

שיעור במסגרת הסדרה: זוג ופרט, הרבנית שרה סגל-כץ

האל הרווק, השכינה בבדידותה - מודל תיאולוגי של יחידאות

ילקוט שמעוני על התורה תתקס"ג: א

ישראל אומרים מי כמוך באלים ה', ורוח הקדש אומרת אשריך ישראל מי כמוך, ישראל אומרים שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ורוח הקדש אומרת מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. ישראל אומרים כתפוח בעצי יער. ורוח הקדש אומרת כשושנה בין החוחים, ישראל אומרים זה אלי ואנוהו. ורוח הקדש אומרת עם זו יצרתי לי.

בראשית פרק א, כו-כח

"וַיֹּאמֶר אֱ-לֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוֹתֵנוּ וְנִרְדּוּ בְדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ. וַיִּבְרָא אֱ-לֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱ-לֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם. וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱ-לֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱ-לֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלאוּ אֶת הָאָרֶץ וּכְבֹשׁוּהָ וּרְדוּ בְדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיַּי הָרֹמְשֹׁת עַל הָאָרֶץ."

ישעיהו פרק סא, י-יא

"שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בַּה', תִּגַּל נַפְשִׁי בַּא-לֹהִי, כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְגָדֵי יְשׁוּעָה, מְעִיל צְדָקָה יַעֲטֵנִי, כְּחֶטְאִי יִכַּחַס וּכְפֹלֵה תַעֲדָה כְּלִיָּהּ. כִּי כְאָרֶץ תּוֹצִיא צְמִחָה וּבְגִנָּה זְרוּעִיָּה תִצְמַח, כִּן ה' אֱלֹהִים יִצְמַח צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגְדַת כָּל הַגּוֹיִם."

ירמיהו פרק ב, א-ב

"וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר. הֲלוֹ וַיִּקְרָאתִי בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר ה': זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבְתָּ כְּלוּלֵתֶיךָ, לְכַתֹּב אַחֲרַי בְּמִדְבַר בְּאָרֶץ לֹא זְרוּעָה."

שיר השירים פרק ג, א-ה

"עַל מִשְׁכְּבֵי בְלִילוֹת בְּקִשְׁתִּי אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי, בְּקִשְׁתִּי וְלֹא מִצְאָתִי. אֲקוּמָה נָא וְאַסּוּבָה בְּעִיר, בְּשֹׁנִים וּבְרַחֲבוֹת, אֲבַקֶּשֶׁה אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי, בְּקִשְׁתִּי וְלֹא מִצְאָתִי. מִצְאוּנֵי הַשְּׂמֵרִים הַסּוֹכְבִים בְּעִיר, אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם? כִּמְעַט שְׂעַבְרָתִי מֵהֶם עַד שֶׁמִּצְאָתִי אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי, אֲחַזְתִּי וְלֹא אֲרַפְּנוּ, עַד שֶׁהִבִּיאָתִי אֶל בֵּית אִמִּי וְאֶל חֲדָר הוֹרְתִי. הַשְּׂעִבָתִי אֲתַכֶּם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוּ בְאִילוֹת הַשָּׂדֶה, אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הַשְּׂעִבָה עַד שֶׁתִּחַפְּצִי."

שמות רבה (וילנא) פרשת תרומה פרשה לג

אל תהי קורא מורשה אלא מאורסה מלמד שהתורה ארוסה לישראל, שנאמר (הושע ב) "וְאֶרְשָׁתִּיָּךְ לִי לְעוֹלָם", ומנין שהיא כאשת איש לעובדי כוכבים, שנאמר (משלי ו) "הַיְחַתֵּה אִישׁ אִשׁ בְּחִיקוֹ וּבְגִדָיו לֹא תִשְׁרַפְּנָה: אִם יִהְיֶה אִישׁ עַל-הַגְּחָלִים וְרָגְלָיו לֹא תִכְוִינָה: כִּן הָבָא אֶל-אֲשֶׁת רַעְיוֹ".

אוצר מדרשים, ספר יצירה א': ח

עשר ספירות בלימה, מדתן עשר שאין להם סוף, עומק ראשית ועומק אחרית, עומק טוב ועומק רע, עומק רום ועומק תחת, עומק מזרח ועומק מערב, עומק צפון ועומק דרום, **ואדון יחיד אל מלך נאמן** מושל בכולם ממעון קדשו עד עדי עד.

הרעיה מופיעה לפני דודה

עמרי שרת

וְטִלְטְלֵתָ אֶת רֵאשֵׁי הַמַּרְכָּן

וְצַעֲקִיתִי: אֲנִי כָּאֵן אֲנִי כָּאֵן

אֲנִי כָּאֵן! תִּסְתַּכְּלִי! אֲנִי לֹא

אוֹרוֹת מְרַצְדִים בְּחֵלוֹן

אֲנִי לֹא בְּשִׁמְיָם, אֲנִי

יוֹשֶׁבֶת אֶתֶּךָ בְּמִכּוֹנֵי

וַיֵּשׁ לִי יְדִים וְאַף

וְעֵינַיִם, עֵינַיִם! וְסֵף

שֶׁל פֶּמָה שְׁאֵנִי יְכוּלָה

לְשִׁמְעַע אוֹתֶךָ, בְּמַחֲלָה

לוֹחֵשׁ בְּלִילוֹת שְׁאָבוֹא.

תִּסְתַּכְּלִי בְּעֵינַי. אֲנִי פֹה.

הרי אני מודה

רות חסין

מסכת ברכות, ט', ה':

חֵיב אָדָם לְכַרֵּךְ עַל הַרְעָה כְּשֵׁם שֶׁהוּא מְכַרֵּךְ עַל הַטּוֹבָה, שְׁנֹאֲמַר וְאֵהֲבֵת אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ... דָּבָר אַחֵר בְּכָל מְאֹדְךָ, בְּכָל מְדָה וּמְדָה שֶׁהוּא מוֹדֵד לָךְ הָיִי מוֹדָה לוֹ בְּמֵאֵד מְאֵד.

פירוש פנחס קהתי על המשנה:

בְּכָל מְדָה וּמְדָה שֶׁהוּא מוֹדֵד לָךְ-

בין שהוא מודד לך (נוהג עמך) במידת הטוב ובין שהוא מודד לך במידת הפורענות, הָיִי מוֹדָה לוֹ בְּמֵאֵד מְאֵד- והרי מכאן, שחייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה.

*

הָרִי אֲנִי

מוֹדָה לָךְ

עַל הַבְּדִידוֹת הַנּוֹרְאָה הַזֹּאת

עַל הַחֲרָף הָאָרוֹךְ הָאָרוֹךְ הַזֶּה

הַשְּׁחֹר הַשְּׁחֹר הַזֶּה.

הָרִי אֲנִי

מוֹדָה לָךְ

עַל שֶׁהִתְנַסֵּיתִי בְּבֵית

וְעַל כֵּן אֲנִי חֹסְרָה יוֹתֵר עַכְשָׁיו

עַל שֶׁדָּמִיתִי בְּנַפְשִׁי

שֶׁהִבְאֵתָנִי אֶל בֵּית הַיָּנוּ-

וְאֵין

זוהר. שמות קל"ה א'**תרגום לעברית**

כמו שהם (המדות העליונות) מתאחדים למעלה ב"אחד",
 כך גם היא מתאחדת למטה בסוד ה"אחד",
 להיות עמהם למעלה אחד כנגד אחד.
 הקדוש ברוך הוא הוא אחד;
 למעלה אין הוא יושב על כסא כבודו,
 עד שנעשית היא בסוד ה"אחד", כמוהו,
 להיות אחד באחד.
 והנה בארנו עניין "ה' אֶתְּךָ וְשָׁמוֹ אֶתְּךָ".
 סוד השבת: היא השבת המתאחדת בסוד ה"אחד"
 כדי שישכון עליה סוד ה"אחד".
 תפילת ערב שבת (עניינה הוא),
 שכן מתאחד הכסא הנכבד הקדוש בסוד ה"אחד",
 ונעשית מוכנה שישכון עליה
 המלך הקדוש העליון.
 כאשר נכנסת השבת, היא נבדלת ופורשת מהצד האחר,
 וכל הדינים מסתלקים ממנה,
 והיא נשארת בייחוד האור הקדוש,
 ומתעטרת בכמה
 עטרות כלפי המלך הקדוש. וכל כוחות הכעס ובעלי הדין,
 כולם בורחים ומסתלקים ממנה,
 ואין כוח אחר בכל העולמות.
 ופניה מאירות באור העליון,
 ומתעטרת למטה בעם הקדוש.
 וכולם מתעטרים בנשמות חדשות, בשעת התחלת התפילה,
 לברך אותה בשמחה, במאור פנים.

בְּגוֹנָא דְאִנּוּן מְתִיחְדִין לְעֵלָא בְּאֶתְּךָ.
 אוּף הָכִי אִיהִי אֲתִיחְדַת לְתַמָּא בְּרִזָּא דְאֶתְּךָ
 לְמִתְּנִי עִמָּהוּן לְעֵלָא חָד לְקַבֵּל חָד.
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְּךָ.
 לְעֵלָא לָא יִתִּיב עַל כּוּרְסֵיא דִיקְרִיָּה
 עַד דְאֲתַעְבִּידַת אִיהִי בְּרִזָּא דְאֶתְּךָ. בְּגוֹנָא דִילִיָּה
 לְמִתְּנִי אֶתְּךָ בְּאֶתְּךָ.
 וְהָא אוּקִימָנָא רִזָּא דְה' אֶתְּךָ וְשָׁמוֹ אֶתְּךָ:
 רִזָּא דְשֶׁבֶת אִיהִי שְׁבֵת דְאֲתַאחְדַת בְּרִזָּא דְאֶתְּךָ.
 לְמִשְׁרֵי עֲלָה רִזָּא דְאֶתְּךָ.
 צְלוּתָא דְמַעְלֵי שְׁבֵתָא
 דְהָא אֲתַאחְדַת כּוּרְסֵיא דִיקְרִיא קְדִישָׁא בְּרִזָּא דְאֶתְּךָ.
 וְאֲתַתְּקַנַת לְמִשְׁרֵי עֲלָה
 מְלַכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה.
 כַּד עֵיל שְׁבֵתָא אִיהִי אֲתִיחְדַת וְאֲתַפְרִישַׁת מִסְטְרָא אֲתַרָּא.
 וְכָל דִּינִין מְתַעַבְרִין מִנָּה
 וְאִיהִי אֲשַׁתְּאָרַת בִּיחּוּדָא דְנִהִירוּ קְדִישָׁא.
 וְאֲתַעְטַרַת בְּכִמָּה עֲטָרִין לְגַבֵּי מְלַכָּא קְדִישָׁא.
 וְכָל שׁוּלְטָנֵי רוּגְזִין וּמְאָרֵי דְדִינָא
 בְּלָהוּ עֲרָקִין וְאֲתַעַבְרוּ מִנָּה.
 וְלִית שׁוּלְטָנָא אֲתַרָּא בְּכִלְהוּ עֲלִמִין (בַּר מִנָּה).
 וְאֲנַפְקָא נְהִירִין בְּנִהִירוּ עֲלָאָה
 וְאֲתַעְטַרַת לְתַמָּא בְּעַמָּא קְדִישָׁא.
 וְכִלְהוּן מְתַעְטְרִין בְּנִשְׁמָתִין חֲדָתִין כְּדִין שִׁירוּתָא דְצְלוּתָא.
 לְבְרַכָּא לָהּ בְּחֻדְוָה בְּנִהִירוּ דְאֲנַפִּין.

התאהבה

אורית קלופשטוק

כמה היא מדברת עליו.

כל היום היא מדברת רק עליו.

את הכל היא קושקשת אליו.

את הלילות והימים, את העבודה והבלויים.

אפילו כשהיא מדברת על ההורים שלה, היא

מדברת עליו. אפילו כשהיא קונה בסופר,

היא מדברת עליו.

הסוללה שלה נגמרת פעמים ביום,

כי היא לא מפסיקה לדבר עליו. היא עומדת

צמוד לקיר, עד קצה חוט המטען

ומדברת עליו.

לא רק אתי.

הוא קנה וכזה, והוא עשה ככה ועשה ככה,

והזיז את השפה כשהוא אמר ככה,

ומה הוא לבש. כל היום היא מדברת

רק עליו. שום מלה על עצמה.

תפילה לבודדים ולבודדות

שרה פרידלנד בן ארזה

מנהמת פיונה בין תרבות ורושלים.

כל יום שאין הבית נבנה, הולך ופושט בו תרפון.

כל שעה שאין שכינה מתנערת מעפרה, הריהי שוקעת

שוקעת בבורה.

אנא ה'

בנה את בתינו –

את בתיהם של כל רוקה ורוק, גרושה וגרוש, אלמנה

ואלמן,

את בתיהם של כל עקר ועקרה.

רבים הם המתהלכים בעולמך, ואינם זוכים באהבת אמת.

רבים מדי אינם מוצאים את זיוגם.

רחם עלינו.

מקור האהבה, חן את נשמתו הבודדה של כל חי

והמצא לה זיוגה.

אל אוהב,

השלם בתינו בכנות ובכנים,

אהבתנו הפלא והפרח בתיים רעננים.

המה יעידו פי אל תסד אתה.

ברוך שומע תפלה.

(בהשראת שיח תפילה של דינה כשד"ן, דנה פולבר ושרה פרידלנד

בן ארזה עם רבי נחמן)

סיפרה שאתה מתחתן

ילי שגור

*

רחלי לאישגור

קניית לי דיסק מתנה
ועל הקריכה כתוב באות גדולה
בית
למרות שידעת שאני לא ביתה.
הענקת לי שמירה רכה ונעימה
שמירה כפולה
למרות שידעת שאתפסה בה
יחידה
פתחת לי מכתבים על אהבה
למרות שלא האמנת
קניית לי דיסק
וקוראים לו בית
ואז הלכת
הקירות נפלו
והגג קרס.
נותרתי עומדת
נשארת תוהה
אם יש בית בתוכי.
אם יש בית בכלל.

ספרה שאתה מתחתן. מלים קלושות כל כך. רק לפני שנה
עמדנו על סף באר בתנה אחרת ודברנו. אמרת,
אם את צריכה עזרה עם האבן, הסברתי לה שזאת האבן שלי ושאי
כרוכה בה כסיויפוס.
שתינו אז מים, אתה זוכרת? היין הבהיל אותנו. מבטח
נספג בי כשרקדנו. בסוף הערב אבדת את הנקט המשבץ ומצאנו אותו יחד.
באוניברסיטה ברחתי השנה מכל חלצת משבצות כמו יהיה זה המט הסופי
צלה עדין עוטף אותי בשנתי וצעדי נשמעים במדרגות ללא הרף,
אתה הולך ממני שוב ושוב.

ספרתי הבקר לדלת שאתה מתחתן, רעש המפתח
המסתובב במנועול היה קרח נסדק. הכל נמס לי בקוץ הזה,
אתה כבר נוגע באבני שיש טהור ואני עוד צועקת מים מים

מוצאי שבת

שמואל מוניץ

מוצ"ש הוא הבוֹדֵד בלילות.
במטה זוגית אני שוכב בגפי
ושם את נפשי בכפי.

הדלת חורקת, הנצעת נטרקת.
א-להים לא רצה להניח לי
והבטחתי לעצמי לא לחזור על פתחים.

מי שברח בערב שבת

יאכל בשבת לבד

ומי שטרח במוצאי שבת

לא יראה את הסדק מתאחה.

את רוצה מישהו

נועה ברנד

את רוצה מישהו חכם
ושיהיה לו חוש הומור
שתוכלי לדבר אתו על כל דבר בעולם
מישהו שעליך ישמר.

את רוצה מישהו עם ידיים טובות
שיתקן את הארון הנזה שאף לא מצליחה
מישהו עם ידיים חמות

שיתבק אותך כשאת בוכה

את רוצה מישהו שאפשר לסמוך עליו

מישהו שגם יודע לבשל

שיכין לך קיש עם סלט לינד

ושאתר כף גם יסדר

את רוצה מישהו רגיש אבל חזק

מתוק אף לא סקריני

רזה, אבל לא יותר מדי

שתרגישי קלילה גם אם תשמני

את רוצה מישהו מכשר,

אפשר שינגן על פסנתר

אבל מה שאף הכי צריכה בעצם

זה מישהו שיהיה לך פלסטר.